

**GELBĖKIME BADAU-
JANČIĄ LIETUVĄ!
DEKIME AUKAS TAU
TOS FONDAN!**

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

**KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS**

CHICAGO, ILLINOIS, TREČIADIENIS, LIEPOS (JULY) 31 D., 1918 M.
Entered as Second Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879.

METAI-VOL. III. No. 178

KRUVINIAUSI MUŠIAI PRANCUZIJOJE

Milijonas vokiečių statosi prieš talkininkus

Bet ar jų dalis nepapuls į spąstus

**MILIJONAS VOKIEČIŲ 37
MYLIŲ ILGIO FRONTE.**

PARYŽIUS, liepos 31.—Ais-
ne-Oureq mušių laukuose
šandie seka kruviniausi su-
siremimai. Nes vokiečiai vie-
tomis atsispyrė prieš talkin-
kus ir nepasiduoda.

Šituose negirdetuose mu-
šiuose ima dalyvumą ir ame-
rikonai. Prieš talkininkus vo-
kiečiai sutraukė milijoną ka-
riuomenės. Ir jie turi muštis
arba pasiduoti. Nes pabėgti
visiems nėra kaip iš užrakia-
mo Soissons Rheimso kišenius.

Anot naujausių pranešimų,
vietomis vokiečiai stipriai lai-
kosi. Bet didžiumoj vietų tal-
kininkai juos traukia.

Baisus daiktas laukia ten
vokiečius.

**TALKININKŲ BRIOVIMA-
SI NESUSTABDYTAS.**

Seka paskui vokiečius kaip
liutai.

Londonas, liepos 31.—Tal-
kininkai vis spaudžia vokie-
čių liniją Marne kilyje. Visai
nežiuri į stiprėjančius vokie-
čių atsiprymus, kurie gali
reikšti, kad bėgimo galas arti
netik pietuose, bet ir rytuose,
ir vakaruose. Teisybė sakant,
bėgimo galas arti visur, iš-
mus artumas apygardas Sois-
sons'o ir Rheimso'o. Prancu-
zai, amerikoniai ir anglai visur
priverčia vokiečius trauktis
atgal. Ypač svarbus yra tal-
kininkų progresavimas iš abie-
jų kily šonų.

Vokiečiai labiausiai varto-
ja smarkias kontratakas su
daugybėmis kareivių, artileri-
jos ir kulkasvaidžių, kad tal-
kininkų progresavimą sulauky-
ti. Vienok, to neįstengia pada-
ryti. Talkininkai nuolatos žen-
gia pirmyn, nežiūrėdami į
baisią vokiečių ugnį. Kily ba-
zė yra kuone tiesi išimant kar-
buotą kylį į pietus nuo Ville-
en-Tardenois.

Sujra po talkininkų kalimu.

Talkininkų nuolatinis kalim-
as ant vokiečių šonų prade-
da rodyti vaisius. Į pietus nuo
Soissons, Škotijos kareiviai
briaunasi per Buzancy. Tarp
šios vietos ir Oureq, prancu-
zai daug vietų laimėjo, ir da-
bar traukia ant kalnelių nu-
merių 205 ir 206, į šiaurę nuo
Grand Rozoy. Šitie apima žem-
nias vietas tarp Grand Ro-
zoy ir Fismes, svarbiausius
vokiečių bazės šioj pusėj Ais-
ne. Vokiečiai šioje apylinkėje
neteko 450 belaisvių.

Į rytus, pietvakaruose nuo
Rheimso, anglai ir prancuzai
nužengė toliaus ir vakarus nuo
Dormans-Rheimso kelio. Talki-
ninkai taip-gi progresavo a-
pylinkėje Bligny ir St. Eup-
hraise, kur vokiečiai paskuti-
niosiose 10-tyje dienų stipriai
laikėsi, atmušdami talkininkų
užpuolimus.

Vokiečiai labiausiai statė
savo pajėgas, kad sulaukyti
amerikonų ir prancuzų progre-
savimą į šiaurę nuo Marne.
Kruviname mušyje prie Ser-
gy, rytuose nuo Fere-en-Tar-
denois, amerikonių kareiviai
paėmė viršų ant 4-tosios Pru-
sų gvardijos ir ant Bavarijos
divizijos. Miestelio savininkai
persimaiše šėsi. sykius. Ant
galo amerikoniai jį galutinai
pasilaikė. Keletą kartų ame-
rikonai šiame mušyje buvo at-
stumti prie Oureq. Šioj vietoj
upė visai negili. Tada ameri-
konai akis į akį su vokiečiais
buvo priversti muštis. Pietry-
tuose nuo Sergy, talkininkai
paėmė Roncheres.

Vokiečiai augstose vietose.
Vokiečiai dabar stovi aug-
tesnėse vietose, kaip amerikoni-
nai su prancuzais, ir, mato-
mai, pilnai naudojasi gamtos
suteikta proga, kad kiek ga-
lint daugiau nuostolių pada-
ryti.

Ar vokiečiai sustos bėgę į
šiaurę, ar ne, negalima spre-
sti. Berlynas, apart praneš-
imo, kad "apgynimas" per-
keltas į apylinkę tarp Fere ir
Ville, daugiau nieko nepasa-
ko. Talkininkų pasisėkimai iš
abiejų šalių, vienok, gali vo-
kiečius priversti tą vietą ap-
leisti ir bėgti toliaus į šiaurę.
Paryžiuje manoma, kad vo-
kiečiai stengsis dabartines po-
zicijas užlaikyti.

Kad vokiečiai tikejosi di-
džių daiktų iš smugio, kurį
talkininkams sudavė liepos
15-toje, parodo snėmimas di-
delių amunicijos sandelių
miške į šiaurę nuo Marne.
Gen. Foch'as sutruškino jų
ofensyvą, ir, bėgdami atgal,
vokiečiai pasiėmė armotas, bet
paliko amuniciją. Amunicija
dabar bus suvartota prieš pa-
čius vokiečius.

Gen. Gouraud įveikė vok'e-
čių pastangas apylinkėje
Monts Champagnijoje, rytuose
nuo Rheimso. Vokiečiai bai-
siai stengėsi išvartyti austrai-
lus iš jų naujai laimėtų vie-
tų. Bet jiems nepasisekė. Bu-
vo atmušti su nuostoliais. Aus-
trai paėmė 143 belaisvius ir
36 kulkasvaidžius.

**AISNE BUS NAUJA VO-
KIEČIŲ STOVYKLA.**

Manoma, vokiečiai bus at-
blokti už Vesle.

Washington, liepos 31.—
Talkininkai pradėjo vokiečius
smarkiau stumti. Taip elgda-
miesi nori patirti, ką jie da-
rys: ar trauksis toliaus, ar
bus tenai, kur dabar sustoję.
Pereję per upę Oureq, jie da-
bar gali atrasti patogią apsi-
gynimui vietą tikėtai prie upės
Vesle. Karės kritikai spėja,
kad talkininkai persikels per
upę Vesle ir nesutiks smar-
kaus vokiečių pasipriešinimo,
kol neprieis prie Aisne.

Naujausieji oficialiai prane-
šimai parodo, kad talkininkų
kareiviai tvirtai žengia
pirmyn. Nors gen. Foch'o ka-
riuomenė priversta palengva
progresuoti, vienok visai ne-
sustabdyta.

Smarkūs mušiai viduryje
linijos parodo, sako tauty-
jai, kad gen. Foch'as suma-
nė įsibriauti kily vidurinė-
na vokiečių linijosna. Jeigu
pasisektų taip padaryti, vo-
kiečių pozicijos ir vakarus nuo
Fere-en-Tardenois atsidurtų
didžiame pavojuje.

**MUŠIAI ĮVYKSTA VISA-
ME FRONTE.**

Londonas, liepos 31.—Anot
pranešimų, smarkūs mušiai į-
vyksta visame fronte nuo Vil-
le-en-Tardenois ligi Buzancy
ligi šiol mažai talkininkai
progresavo.

**MANOMA, VOKIEČIAI DAU-
GIAU NEBEBĖGS.**

Paryžius, liepos 31.—Smar-
kus vokiečių spirimas paro-
do, kad vokiečiai laikysis ten,
kur apstoję, su dešiniu spar-
nu lygumoje pietuose nuo
Crise ir kairiu sparnu ant kal-
nelio pietuose nuo Ardre. Kad
apginti šią liniją, vokiečiai
vartos visą gen. Boehm'o ar-
miją ir rezervų divizijas iš
Bavarijos.

CUKRUS PABRANGSIAS.

New York, liepos 31.—Čia
yra žinių, kad ateinančiais me-
tais cukrus vienu centu sva-
rui suvartotojams busias bran-
gesnis.

TURKIJA IR VOKIETIJA.

Turkija stos už Kaukazą.

Amsterdam, liepos 31.—
Anot liepos 28-tos dienos, š.
m., telegramos, Turkija apsi-
eis su dabartiniu Kaukaze pa-
dėjimu pagal savo nuomonės.
Telegrama paduoda ištrauką
iš laikraščio Nasfiri Ekfiar.

"Mes nieko neturime sa-
kyti prieš Brest Litovsk'o su-
tarties principus", Nasfiri
Ekfiar rašo, "bet kada na-
jai suorganizuotas Kaukazas
atsisuko į mus, ir atsisakė pri-
sidėti prie sutarties, kas yra
mums natūralesnis, kaip ap-
svarstymas reikalų šito naujo
padėjimo mūsų svarbiame ry-
tiniame fronte? Ar galėtume
mes ausis uždaryti į meldimą
valdžios žmonių, daugiausia
mūsų rasės ir mūsų tikybės?"

Žino vokiečių mintis.

"Mes žinomė apie veikimą
ir jo progresavimą, kad pa-
dėti po vokiečių valdžia Tif-
lisą ir Baku. Tai yra logiška
pasekmė Brest Litovsk'o su-
tarties. Žiurint į tą, kad bol-
ševikai neįspildė savo dalies
sutartyje, kad atiduoti mums
rytinį frontą, ir kad Kaukazas
atsiskyrė nuo bolševikų, kaip mes galime
elgtis pagal sutarties Kauka-
zo klausimą?"

**ANGLAI PAMETA 10 TONŲ
BOMBŲ.**

Londonas, liepos 31.—Ofi-
cijaliai čia pranešta, kad an-
glai Flandrijoje pametė 10 to-
nų bombų liepos 28 d. Bombos
išmėtytos ant amunicijos san-
delių, geležinkelių stočių, ir
kitose svarbiose vietose aplink
miestus Douai, Armen-
tieres, Bapaume ir Chaulnes.

Anksti rytmetį įvyko mu-
šiai ore. Anglai sunaikino de-
vynis vokiečių laktystuvus ir
du bombas metančių aeroplano-
nu. Anglai nustojo keturių
laktystuvų.

ZUVO 30 DARBININKŲ.

Londonas, liepos 31.—Ši-
louseki, Japonijoje, ištiko ek-
spliozija amunicijos dirbtuvė-
je. Zuvo 30 darbininkų.

**STATO KULKASVAIDŽIUS
PRIEŠ STREIKININKUS.**

Amsterdam, liepos 31.—
Echo Belge rašo, kad strei-
kas prasidėjo Kalk'e, netoli
nuo Cologne, Prusijoj. Valdžia vartojo kulkas-
vaidžius, kad sukilimą numal-
šinti. Daug vadų suareštuota.
Policija, sakoma, dar buvo
užsiėmusi, kad raportas val-
džiai būtų pasiųstas. Minios
išsiskirstė iš vietos, bet dau-
giau žmonių rinkosi gatvėse.

**TAUPYMO ŽENKLELIŲ
PARDAVIMAS PĖRVIRŠI-
JA KITUS.**

Washington, liepos 31.—Pra-
eitą savaitę S. Valstijose par-
duota taupymo ženklelių už
\$58,055,000. Tai reiškia, pe-
reitą savaitę ženklelių parduo-
ta daugiau kaip kitomis sa-
vaitėmis.

Pirmosiose keturiose birže-
lio mėnesio savaitėse buvo
parduodama po \$10,000,000.
Liepos mėnesį parduota:
Savaitėje užsibaigusioje lie-
pos 6, \$24,029,000; liepos 13 ir
liepos 20, \$53,630,000; liepos
27, \$58,055,000.

Reiškia, iš 34,000,000 žmo-
nių perkančių ženklelius, kiek-
vienas nuperka už apie \$1.75
į savaitę.

**PLENUOJAMA DIDESNĖ
MOKESTIS ANT TABOKOS.**

Washington, liepos 31.—
Kongreso komisija, kuri gami-
na naują \$8,000,000,000 mo-
kesčių bilių, svarsto apie už-
dėjimą mokesčio ant tabokos.
Mokesčiai ant svaigalų ir ki-
tųjų gėrimų nebus uždėti,
kol visi kiti reikalai nebus ap-
svarstyti.

MITCHELIO PAGERBIMUI.

New York, liepos 31.—Čia
susitvėre komitetas parupinti
buvusio šio miesto majoro
Mitchelio atminčiai paminklą.
Mitchel žuvo lakunų mokyk-
loje.

REIKALAUJA \$3,500,000,000.

Londonas, liepos 31.—Ang-
lijos vyriausybė pareikalavo
parlamento karės reikalams
paskirti \$3,500,000,000.

Vokiečių nepasisekimai Rusijoje

TEUTONAI TEISINA SAVO BĖGIMĄ PRANCUZIJOJE

**RUSIJOS TAIKOS KARVE-
LIS NUVARGĖS.**

New York, liepos 31.—
Hans Vorst, rašydamas laik-
raštį Tageblatt, Berlyne, sa-
ko, kad bolševikų raportai a-
pie sodiečių neapykantą į vo-
kiečius yra didelės politikinės
vertės Vokietijai. Jis sako,
kad tie patys žmonės, kurie
tik keli mėnesiai atgal galėjo
but laikomi apkasuose, dabar
yra didžiausiam širtime.

Sodiečiams yra pasakojama,
kad vokiečiai Ukrainoje
ir Baltrusijoje sugrąžino na-
mus jų buvusiems savini-
kams. Jie bijosi, pažymi rašy-
tojas, kad vokiečiai neatėitų
ir neatimtų nuo jų žemės, ku-
rią jie valdo per šešis mėne-
sius. Ta baimė juose sužadino
norą paimti ginklus ir kariau-
ti prieš vokiečius.

Bijosi teutonų išdavystės.

Vorst aiškina, kad priešing-
os bolševikams socialistų
partijos, nepriima Soviet Li-
tovsk'o sutarties. Bolševikai,
sako, laikosi sutarties, bet ma-
no, kad vokiečiai elgsis smar-
kiau, kaip sutartis leidžia.

Atėmė anglis.

Sovieto rateliuose manoma,
kad vokiečių valdžios darbai
daugiausia trukdo įvykinimą
jų socialijų politikos plėnų.
Tuomi jaisi pamini vokiečių
militarių darbus Ukrainoje ir
prie upių Donetz ir Don, ka-
da jie nuo sovietų valdžios at-
ėmė anglis ir maistą.

"Laikraštis Izvestija rašo",
sako Vorst, "kad vokiečiai
stengiasi nuslopinti revoliucij-
ą Rusijoje. Ši baimė neturi
pamato. Vokietija yra visai
prisirengusi visuomet susitai-
kinti su bolševikais".

**LAUKIAMAS SUSIRĖMI-
MAS TARP TALKININKŲ
IR VOKIEČIŲ.**

Londonas, liepos 31.—Susi-
remimas talkininkų kareivių
Murmansk'o apylinkėje su
suomių ir vokiečių kareiviais
laukiamas prie Enaresjeen.
Taip pranešė laivu atkeliavę
keliauninkai į Vardoe, Norve-
gijoj. Šis buvo pirmas laivas
iš Archangelsko nuo 1917 me-
tų rudens.

Vokiečiai, kaip pranešama,
traukia ant Petchenga, ant
jurių kranto, ir taiso kelią, ku-
rį suomių-rusų valdžia kele-
tas metų atgal buvo supylus.
Manoma, kad talkininkų ka-
riuomenė pila kelią, idant su-
tiktų vokiečius pusiaukelį.

**PERSIKELIA S. V. AMBA-
SADORIUS.**

Washington, liepos 31.—
Čia gauta nepatvirtinta žinia,
kad Suv. Valstijų ambasado-
rius Francis iš Vologdos par-
sikelia Archangelskan.

**VOKIEČIAI PLATINA
PAMFLETUS.**

"Išgelbėjame žmones," vokie-
čių pasiteisinimas.

Amsterdam, liepos 31.—
Kad pasiteisinti už bėgimą
nuo talkininkų, Berlynas iš-
leido ir platina po žmones bro-
šiuras apie "sutrumpinimą
vokiečių fronto". Brošiūrą
parašė buvęs vokiečių gene-
ralis štabo oficerias.

Anot apturėtos iš Berlyno
telegramos, oficerias rašo:

"Tik vienas principas gali
but užlaikomas visuose mūsų
veikimuose: padaryti prieš-
ninkui kuodidžiausius nuosto-
lius, gi sau kuomžiausius.
Jeigu šis rezultatas galėtų but
atsiektas, mes arčiau prisiar-
tintume prie mūsų tikslo. Tu-
rime pasigaminti atvangią
taktiką bazę. Tą darome, su-
trumpindami savo frontą. Tas
privers priešininką atakuoti
su naujomis pajėgomis, nes
tik tokio būdu jis gali įgy-
ti pasisėkimą šioje dalyje,
kurį jis užėmė be mūsų.
"Jeigu jis to nedarytų, tai
butų matomas prisipažinimas,
jog jo ofensyva nenusisekė.
Šioje vietoje mes galėsime ge-
riau apsieiti su juomi.

"Mums nesvarbu, ar mes
mušimės ofensyvoje ar defen-
syvoje, arba busime šioje ar
toje dalyje. Mes dabar turi-
me pilną liuosybę darbavimo-
si, ir, per sutrumpinimą savo
fronto, neleisime priešininkui
mus prisiegti prie kokios ne-
apsklemtos dalies. Tai tas
svarbu".

**VOKIEČIAI MARŠUOJA
PRIEŠ AMERIKONUS RU-
SIJOJE.**

Petrogradas, liepos 31.—
Pabėgėliai iš vokiečių užim-
tų Rusijos provincijų prane-
ša, kad rusų sodiečių neapy-
kanta prieš vokiečius kaskar-
tas didėja.

Apylinkėje Pskovo vokiečiai
atėmė nuo sodiečių daugybę
valgomų daiktų. Iš to sukilo
du sumišimai.

Paskutinio sumišimo metu
kas tai pranešė jiems, kad ja-
ponų ir amerikonių kareiviai
jiems pagelbės. Bet tai neatsi-
tiko. Todėl sukilimas daug so-
diečiams atsiejo. Daugybė jų
sušaudyta, namai sudeginti,
ir keturi sodžiai sunaikinti.

Pskov'o apylinkėje, sako-
ma, vokiečiai atėmė nuo žmo-
nių visus valgomus daiktus,
palikdami tik mažą porciją
kiekvienam gyventojui.

Rygoje darbininkai badu
miršta. Po vokiečių duonos
porcija dažnai buvo po 1 sva-
rą į mėnesį vienam žmogui.

LIEPOS 31, 1918.

Chicago ir apylinkės.
Gražus oras šiandien ir rytoj
kiek šilčiau.

Pažeisti nuodingomis vokiečių dujomis talkininkų kareiviai, atgabenti gydyti į ligo-
ning, Prancuzijoje.

"DRAUGAS"

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

Eina kasdieną išskyrus nedėlidienas.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams \$5.00
Pusmetui \$3.00

Perkant atskirais numeriais po 2c.

Prenumerata mokasi išskaita. Laikas skaitosi nuo užrašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint perlaikyti adresą, reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausiai siųsti isperkant krasje ar ekspres "Money Order" arba dedant pinigais į registruotą laišką.

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily except Sundays by

DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.

1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

Phone: McKinley 6114. Establ. 1908.

TERMS OF SUBSCRIPTION:

One year \$5.00

Six months \$3.00

Thursday's Edition \$2.00

At NEWS-STANDS 2c A COPY.

Advertising rates on application.

"Draugas" Publishing Co

1800 West 46th St. Chicago, Ill.

Trečiadienis, Liepos 31 d. Šv. Ignacas Lojola,
Ketvirtadienis, Rugpjūtis 1 d. Šv. Petro Retėžiai,

SMAGUS APSIREIŠKIMAS.

Aną sekmadienį vienam Chicago parkų susirinko keli lietuviai darbininkai su savo šeimynomis. Išėjo tyru oru pakvėpuoti, pasikalbėti apie begančius reikalus. Gi tie šio laiko svarbiausieji reikalai — tai karė ir su šita surištas brangus pragyvenimas. Apie kągi daugiau šandie bus kalbama, jei ne apie liepsnojančią pasaulį.

Kalbant apie karę lietuviai visuomet prisimena nelaimingą Lietuvą, jos dabartinius vargus ir ateitį. Lietuvos likimo prisiminimas tuojuos kalbančių mintis nukreipia į laikraščius, į mūsų gerąją spaudą. Tik reikia suprasti, kad mūsų geroji spauda turi labai artimus ryšius su Lietuvos ateitimi, su laiminguoju jos likimu. Geroji spauda tai stipriausias neprigulmingas Lietuvos pamatas.

Kas gi toji geroji spauda? Tai mūsų katalikiški laikraščiai. Tie laikraščiai, katrie lietuvuose platina susipirktą, tikrąją apšvietą, kultūrą. Nebuk šandie katalikiškos spaudos, daugelį mūsų brolių darbininkų savo pusėn patraukty visokie išdykeliai. Patraukę save, juos visas laikas išnaudotų ir antgalio iš jų nesupratimo tik pasijuokty.

Tokios buvo nuomonės susirinkę paminėti lietuviai, kuomet jų tarpe pakilo kalba apie spaudą. Tą savo nuomonę jie patvirtino ne žodžiais, bet darbais. Nusprendę gerąją spaudą remti. Pasidavę patys paimti po kelis "Draugo" Bendrovės šėrus ir pasidaruoti, kad kuodagausiausiai parduoti tų šėrus. Vienas iš jų dar pažymėjo, kad "Draugas" visomis išgalėmis turi būti platinamas.

Argi tai ne džiuginantis apsišėrimas? Tikrai taip. Nes tik atsiminkime tai, kad "Draugas" yra vienatinis ne tik Amerikoje, bet visam pasauliui lietuvių visuomenės dienraštis. Kitos tautos turi po daugelį dienraščių. Mes turime tik vieną, kurs nepriklauso jokiai partijai, bet visuomenei. Tokį dienraštį todėl reikia ne tik palaikyti, bet ir platinti.

Tas duoda mums vilties, kad dienraštis "Draugas" šiuo konteste metu bus padėtas ant labai stiprių pamatų, kurių nesugriauš atšiausieji tautos priešininkai. Tik daugiau "Draugo" rėmėjų, daugiau jo platintojų. Visi sto kime prie to svarbaus bendrojo darbo!

IEŠKO NAUJŲ PRIEKABIŲ.

Mūsų liberalų laikraštis "Tėvynė" išnaujo vis šurkščiau ir drąsiau ima pravardžiuoti ir užgaulioti lietuvių katalikų visuomenę. Atrodo, kad liberalai ieško kokių tai naujų priekabių. Negali apsieiti be avantūry.

Po žinomo New Yorko visuotinio Amerikos lietuvių suvažiavimo buvo manoma, kad mūsų neskaitytoji liberalų partija šiek tiek sušvelnės ir sukturės. Juk suvažiavime jie gavo puikią lekciją. Tenai jie patyrė, kad jiems šiaurės prieš katalikų visuomenę tikrai negalima ir neverta.

Bet atkaklumas paima viršų. Katalikų visuomenės spauda nusprendė jų nepravardžiuoti, neužgaulioti. Del šio svarbaus momento nusileido ir tai su skriauda pačiai sau. Mūsų spauda ir saulele liberalų ėmė atsinešti broliškai. Juk del šventos ramybės ir paminėtas visuotinas suvažiavimas buvo šaukiamas. Sutiko priimti net jų partijos atstovybę Washingtonė.

Bet liberalai tuo nepasitenkina. Po suvažiavimo valandėlė buvo apimę. Gi dabar ir vėl, štai kadir "Tėvynė", tik marguojas visokie "klerikalai" ir kitokie epitetai.

Su kokiu tikslu tas viskas veikiama? Pikta jiems, kad jų pačių tarpe gyvuoja nesutikimai, išgėrimas, nesusklausimas? Bet juk už tai negalima kaltinti visuomenės. Amerikos lietuvių visuomenė jie gyvuoja kuogeriausioji tvarka. Jinai turi savo atstovybę Washingtonė ir Europoje. Jinai veda gražiai Lietuvos šėlpmo darbą.

Tai kodėl ko panašaus negalėtų but neskaitytoji liberalų partijoje? Negali. Nes ta partija yra visuomenės atžala. Tos partijos vadai gėri tėvynainiai tik teorijoje. Jie savo gyvybę palaiko visuomenės lėšomis su tikslu drumsti vandenį ir gyventi vientik avantūrose, nesutikimuose.

Gi mums atrodo, kad tai partijai jau būtų laikas paliauti tripinėti prieš visuomenę, bet prisidėti prie bendrojo tautinio darbo.

Bet, matyt, bendras darbas liberalams nerupi. Nes jei tas jiems rūpėtų, suprantama, veikiau savo partiją sutvarkytų ir pasakytų, kad jau gana visuomenę pravardžiuoti kokiais ten "klerikalais".

Lietuvių katalikų visuomenė Washingtonė palaiko Amerikos Lietuvių Tarybą. Pastaroji yra įsteigusi "Lietuvių Informacijos Biurą". Tasai Biuras dažnai mūsų spaudai praneša apie savo nuveiktus ir veikiamuosius darbus. Tas

biuras su savo pranešimais neaplenkia nei liberalų laikraščių. Šitie paskelbia tuos pranešimus ir sugriežę dantis vis grumuoja ir grumoja tam Biurui ir pačiai Tarybai. Visokiais bjauriais žodžiais pravardžiuoja ir šmeižia. Ir sako: kodėl gi mes (liberalai) negalėtum paimti savo rankosna tos atstovybės. Kokia tai būtų didelė garbė!

Kodėlgi ne? Bet visas vargas tame, kad jų partija negali atstovauti visuomenės ir jai vadovauti, kaip mūsų socialistai negali rūpintis visų lietuvių darbininkų reikalais.

Mūsų visuomenės akyse juk vienodą reikšmę turi: liberalai, socialistai ir nealiežūninkai. Tik liberalai iš tų visų partijėlių yra labiausiai linke prie kultūros. Ir todėl visuomenė šiuos prisileido prie savęs ir apsiėmė bendrai veikti tautos ir Tėvynės reikalais.

Bet ar tik neapsirakta visuomenės su tokio nusileidimu liberalams. Nes štai jie išnaujo pakelia savo galvas ir vėl ieško priekabių.

Palukėsime, kas čia bus toliaus.

VOKIEČIŲ VEIKIMAS AMERIKOJE.

Kas čia but galėjęs pamatyti, kad šimtai visokių dirbtuvių ir pramonės įstaigų Suvienytose Valstijose yra vokiečių vyriausybės kontrolėje ir globoje?

Tečiau taip yra. Pasiremiant priešininkų nuosavybių įstatymu praves-ti tyrinėjimai parodė, jog Vokietija dėjo pastangas pagrobti šios šalies pramonę. Ir tasai užgrobimo darbas buvo atliekamas pačios vokiečių vyriausybės priežiūroje.

Priešininkų nuosavybių įstatymais duoda teisę specialiai nuskirtam globėjui paimti visas dirbtuves ir pramonės įstaigas, taip pat visokius sandėlius ir pirklybinius užsiėmimus, prigulindčius vokiečiams, ir tai visa parduoti amerikoniškoms piliečiams.

Tasai įstatymas gal ant visuomet padarys galą vokiečių šeiminkavimui Suv. Valstijose.

Kaip buvo išsišakojęs vokiečių veikimas šioj šalyj, geriausia paliudija priešininkų nuosavybės globėjas, A. M. Palmerio, pranešimas, nesenai induotas kongreso komiteui. Pranešime tarp kitko sakoma:

"Turiu dabar savo globoje dirbtuves, plieno ir pramonės įstaigas visose Suv. Valstijų dalyse. Connecticute turiu čokolado dirbtuves, Pennsylvaniaje plieno įstaigas, New Jersey — audimines, New York — chemiškas ir daug įstaigas, Floridoj — tartokus, Hawaii salose — cukraus plantacijas, pietinėse valstijose — tabokos plantacijas, Chicagoje — bravarus ir tt."

"Kuomet teko susipažinti su priešininkų nuosavybėmis šioje šalyje", rašo Palmer, "vos dabar patyrėme, kaip vokiečių valstybės su finansinių operacijų pagalba išdriekė savo pirklybinius - pramoninius tinklus ant visos šalies ir ant amerikoniškų salų. Nėra tai kokie privatiniai vokiečių pavaldinių reikalai. Tai kaizerio vyriausybės pasikėsinimas prieš šios šalies ekonominį stovį."

Visas tas operacijas atlikinėjo privatiniai žmonės. Bet įsteigtas pramonės ir užsiėmimų visuomenės finansiskai rėmė vokiečių banka.

Visos tos vokiečių nuosavy-

Pas Kun. A. Staniukyną.

Yra žmonių neperdidelių, kurie savo įsivaizdintą didybę kiša ir bruka kur galima ir kur negalima, ir kur visiškai nereikia. Bet yra žmonių tikrai didelių, kurie savęs niekada negarsina, kurie gyvena ir dirba atsiskyrę, pasislėpę, kurie mažai kalba, o daug dirba, kurių didumą ir praklinumą betgi visi jaučia.

Pas vieną iš šių pastarųjų — kun. A. Staniukyną — buvau šiomis dienomis atsilankęs. Dar nesenai amerikiečiai lietuviai — tie kurie maldos galybė tiki — Dievui maldas siuntė, kad knigo Antano sveikatą sustiprintų. Mat, laikraščiai buvo pranešę bauginančių žinių apie kun. A. Staniukyną sunegalėjimą. Tad pirmiausia man rūpėjo patirti mūsų brangaus veikėjo sveikatos stovį, o be to sužinoti, kokiame stovyje randasi jo globojamos įstaigos.

Sutikau tėvą Staniukyną, ką tik besiruošiantį pietauti. — Kaipgi tėvelio sveikatė, užklausiui po pirmųjų pasi sveikinimų.

— Ot, šiaip taip krutu, atsakė. Išsiūrėjęs arčiau gavau įspūdį, kad netik šiaip taip, bet ir tvirtai dar to žmogaus krutama. Matyt, gerasis Dievas gailisi mūsų išėjvijos, kad josios džiaugsmui ir nau-dai laiko tą galingą dvasią, kad ir labai nusilpnintame kune. Veido išžiura sveika, apdegęs saule, nors ir liesas, apetitą prie stalo parodė gana gerai. Vien įspūdį gadino vaistai, imami prieš ir po valgio.

Po pietų išinėkome plačiau apie šv. Kazimiero Seserų vienuoliją. Štai ką jisai man papasakojo.

Vienuolija turi dabar 61 seserį, 29 naujukes ir 15 kandidatę — išviso 105. (Kandidatės išbuva apie 1/2 metų, pasikui pereina į naujukes, pasi-lėkamos čia apie 2 metus ir pagaliaus doromi apžadai ir paliekama tikromis seserimis).

Vienuolija auga labai iš lengvo. Kad ir atsirastų daug kandidatę — nebūtų kur jų sutalpinti: ir taip jau sausakimšai visur prikimšta. Ypač vasaros laiku per didžiulius karščius tas ankštumas skaudžiai atjaučiama. Mat, ant vasaros visos seserys suvažiuoja į savo "Alma Mater", kad bendrai vakacijas praleidus. Tuo laiku seserys papildos savo mokslus, lavinasi toliau pedagogikoj, lietuvių kalboj, kai kurios naujų dalykų mokinasi; be to joms esti aiškinama vienuolijos konstitucija, paskirtuoju laiku visos atlaiko vasarines rekolekcijas. Kas svarbiausia gi, por-trejetą mėnesių kruvoj pabuvusios, labiau sutvirtina, suvienodina ir geriau nustato savo dvasią, arčiau tarpu savęs susipažįsta, užmezga draugiskumą; paskui po vakacijų grįžta į darbą su atnaujintomis pajėgomis.

Indomu, kaip seserys tobulinasi lietuvių kalbos pažinime. Iš 4-rių gabiausių seserų sudaromas "pedagogių ratelis", po kurio priežiūra esti visi "geros kalbos rateliai". Kiekvienas toksai ratelis susideda iš 6 seserų, ir kiekviena bės turi but nuo jų atimtos ir pavestos šalies piliečiams — sako Palmer.

Tokiojo budu Suv. Valstijos ginasi prieš vokiečių pirklybos ir pramonės potvni. Ginties reikia. Nes šios šalies turtai palaikomas kaizerio autokratizmas.

sesuo turi prigulėti į ratelį. Vieno ratelio seserys arčiau tarp savęs draugauja ir bendrai lavinasi lietuvių kalboje. Kiekviena su savimi turi visuomet baltų korčiukių. Jei-kada bekalbėdama padarys kokią klaidą kalboje, josios draugė tuojuo klaidą pataiso, be to paima iš jos vieną korčiukę, užrašo ant jos klaidingai ištartą žodį ar sakinį, čia pat prirašo, kaip ji tą klaidą pataisė ir tą korčiukę paskui įteikia "pedagogių rateliui". Kartą į savaitę, ar dažniau pagal reikalo pedagogės daro savo posėdį, peržiūri visas gautas korčiukes ir paskui visų seserų susirinkime aiškina daromas klaidas ir blogus ar geras jų pataisymus. Iš tos priemonės patirta didžiausia nauda. Seserys mano panašų budą užvesti ir savo mokyklose, bent augštesniuose skyriuose.

Mokyklų Kazimierietės turi tik 8. Daugel vietose prašo į mokyklas seserę, bet negali gauti, nes vienuolija neišstėsi duoti. Tiesa, kasmet pribu-va apie 10 naujų mokytojų seserų, bet jos turi eiti jau į esančias mokyklas, nes visose skaičius vaikų nuolat auga. Naujas mokyklas vienuolija apimti galės tik po to, kada bus pristatyta antroji pusė vienuolijos mūrų, kada pribus daugiau naujų kandidatę. Šventą, naudingiausią darbą atliktų tasai, kas pasižvestų dabar pavažinėti po visą Ameriką ir paklabinti į gery žmonių širdis, kad mūsų vienuolija praplatus ir pastačius ant tvirtų kojų.

Kadangi vietos nėra, tai vienuolija negali daugiau priimti kandidatę ir kitokių užsiėmimų seseris — slaugotojas, anklėtojas, siuvėjas ir tt. Juk reikės kada nors vedėjų ir prižiūrėtojų našlaičių prie-glauda, reikės "dieninės glo-bos" vedėjų, reikės ligonių slaugotojų. Jų negalima da-bar priimti, nes nėra kur jų padėti, nėra vietos.

— Kaipgi dabar stovi naš-laičių prieuglaudos reikalai? paklausiau.

— Gi neblogai, atsakė kun. Staniukynas. Už žemę jau in-mokėta \$13.000. Lieka bemo-kėti tik \$5.000. Bet jau pas-mane yra apie \$4.000. Tad nebe kiek ir truksta. Kada sumokės visi garbės nariai savo šimtinės, tai nemaža ir viršaus bus. Pasidrasinus, Jo Malonybės arkivyskupo pagal-bą gavus, galima jau būtų pradėti rūpintis prieuglaudos statymu. Bet čia jau nebe-mano dalykas, o visos Labda-ringos Sąjungos ir ypač jos direktorių. Ar jie ką daro — nežinau.

Skolų vienuolija turi \$53.000. Žinoma jos turtas išneša daugiau negu du kart tiek: Jeigu kokiais stebuklais vienuolija gautų keletą dešėtkų tukstančių, tai tuojuo už juos būtų puse į kopyčią.

Grįždamas iš kun. Staniukyno galvojau sau, kad visgi delto mes dar tik mažą dalelę esančios mūmės energijos išjudiname ir sunaudojame. Mokyklų reikalus, taip ir se-serų akademijos reikalus visa mūsų tikinčioji išvija atjaun-čia ir supranta. Atsirištų del-monai, pasipildyt doleriai, tai reikia kad kas rinkimu užsi-imtų. Štai kun. Staniukynas vos bepeaidamas, bet patnai veržėsi į kelią. Nebūtų klausės ir daktarų uždraudi-mo. Mato reikalą ir važiuoja. Bet Dievas nelėido. 2 savaiti-

Pirkite "Draugo" Šėrus

DALYVAUKITE KONTESTE

"DRAUGO" BENDROVĖS PLATINA BIZNĮ, UŽTAT DIDINĄ ŠĖRŲ KAPITALĄ.

Į keletą mėnesių turi būti parduota šėrų už \$25,000.00. Šėrai ne tik neprapuls, bet, greičiausiai neš gerą pelną. Vienas šėras \$10.00. Galima pirkti ir daugiau, kaip vie-ną šėrą.

Gera proga indėti pinigą į prakilau ir pelningą biznį. Broliai katalikai ir sesers katalikės! "Imkime savo dien-raštį į savo rankas; patapkite jo savininkais".

Dabar eina lenktynės — kontestas, kurs baigsis 31 d. spa-lių šių 1918 metų. Konteste gali dalyvauti arba tam tyčia susidarę komitetai, arba ir pavieniai žmonės.

Visi dalyvaujantieji konteste komitetai (arba pavieniai), kontesto laikui pasibaigus gaus dovanų tam tikrą nuošimtį nuo atsiųstų pinigų. Be to dar tiems kontestantams (komitetams, ar paviniams), kurie tuo laiku prisiųs daugiausiai aplikacijų į šėrininkus kartu su gatavais pinigais — tie gaus dar extra dovanų.

1-moji DOVANA — knygynas už \$200.00 ir 3 kopijos "Draugo" už dyką — pagal nurodytų adresų patol, pa-kol "Draugas" eis.

2-oji DOVANA — knygynas už \$100.00 ir 2 "Drau-go" kopijos už dyką.

3-oji, 4-oji, 5-oji, 6-oji, 7-oji, 8-oji, 9-oji ir 10-oji do-vana — po 3 "Draugo" kopijas už dyką nurodytiems asmenims.

ATSILIEPKITE!

Reikalaujami instrukcijų ir kvitacijų knygučių

Rašykite šiuo adresu:

"DRAUGO" KONTESTAS,

1800 West 46th Street, Chicago, Illinois.

MOTERIŲ SĄJUNGOS KUOPOMS.

Jau visoms yra žinoma, kad šių metų Moterų Sąjungos IV Seimas įvyks tarpe 19 ir 25 dd. rugpjūčio, 1918 m., Balti-morėj, Md., sykiu su A. L. fede-racijos ir su kitų idejinių organizacijų seimais. Taipgi žinote, kiek svarbių reikalų šis mūsų Seimas turės išrišti. Nepasigailėkite kiekviena kuopa išrinkti iš savo tarpo atsakančias delegates, kurios galėtų sąžiniškai darbą aflik-ti atstovaudamos jų kuopas. Rinkite delegates, kurios nuo-latai dirba ir rūpinasi del la-bo organizacijos. Trukšma-rės lai pasilieka namie, del jų darbo nebus (gal ne vietoj čia mano išsitarimas), bet kad nei viena organizacija nėra liuosa nuo tų pūkščių, ku-rie didesniuose stėjimuose ne-keltų trukšmo, tad labai ga-lima ir pas mus, kas yra ne-pageidaujama.

Delegates gali siųsti kiek-viena kuopa turėdama ne ma-žiau kaip 10 narių. Kuopos turėdamos daugiau, gali sių-tyti vieną delegatę nuo kiekvie-no 20 narių. Delegates turi su savim atsivežti palindijimus su parašu kuopos valdy-bos ir dvasiško vadovo. Tad visos į Baltimore!

Anast. Bajorintė.

Moterių Sąjungos pirm.

ant patalo su mirtimi grumė-si. Atsigavo kiek. Dabar vėl, šiaip taip krunkšėdamas, duoda seserims pedagogijos lekcijas, rašo pedagogijos va-dovėlius (mokyklų vadovėlius jau seniau paruošė). Vadina-si, tas žmogus nei vienos mi-nutės laiko ir nei vienos savo pajėgų uncijos veltui negai-šina. Bet kodėl neatsiranda pagalbininkų jo didėliam dar-bui? Kodėl?

LIETUVIŲ FIGHT They Save Wheat. When you eat Wheat, don't eat Bread. U.S. FOOD ADMINISTRATION

MOKSLEIVIŲ DOMAI.

Subatoj, rugpjūčio 3 dieną, 4 val. po pietų, Chicago ir iš apylinkių moksleivių įvyks priešseiminis susirinkimas šv. Jurgio parapijos svetai-neje.

Yra daug svarbių klausimų, kuriuos VII-tas Moksleivių Seimas turės išrišti. Bet ka-dangi šiais metais L. R. K. M. S. A. Seimas įvyks Baltimorėj, Md. (drauge su L. R. K. Fe-deracijos Kongresu), tad sun-ku bus moksleiviams bei moksleiyėms iš Chicago nu-važiuoti į rytus Seiman, kad išreikšus savo sumanymus, norus ir tt. Tuo tarpu kiek-vienam iš mūsų yra brangus Susivienijimo reikalai ir kiek-vienas pagal savo išgalę no-rime kuomi nors prisidėti prie jojo patobulinimo. Tai gali-me padaryti laišku bei rašy-tu žodžiu, per spaudą; tečiaus daug geriaus, kuomet tie su-manymai yra pataisomi, pa-pildomi, patobulinami susi-rinkime.

Seime turėsime tik 4 sesi-jas: — dvi sesijas 19 d. rug-pjūčio ir dvi 20 d. Nebus de-legatams net ir laiko gilinties į visas smulkmenas ir ginčy-ties del jų. Todėl visi daly-kai iš karto turi būti sutvar-kyti, apmąstyti, aiškūs.

Su tuo tikslu kviečiame šir-dingai visus moksleivius ir moksleives pribūti į šį begalo svarbų susirinkimą.

Praeitame moksleivių ap-skricio susirinkime tapo iškel-ti klausimai link organo "Moksleivio", alumnų ir šėl-pimo reikalai. Tie klausimai turės būti galutinai apskri-tyj aptarti; taipgi ir visi kiti.

Vardan "Sus-mo labo visus nuosirdžiai kviečia.

L. R. K. M. S. A. Centro pir-mininkas Pr. M. Juras.

NAUJI KAMPAI KUR GALIMA GAUTI DIENRAŠTĮ "DRAUGĄ".

W. Van Buren ir Wells St. So. Kedzie Ave. ir 12th St. Roman Ave. ir 12th St. Central Park Ave. ir 12th St. Klauskite dienraščio "Drau-go" ant visų kampų ir Lietu-Okuliacijos Prižiūrėtojas,

Lietuviai Amerikoje

ELIZABETH, PA.

Dr. Bielskio prakalbos.

Mūsų miestelyje lietuvių yra nedaug apsigyvenusių, bet visi gyvena gražiai ir sutikime.

Visi lietuviai priklauso prie airių parapijos ir yra užganėdinti, nes airių kunigas ir lietuvių godoja.

Keletas šventadienių tam atgal, kunigas, laike sumos perskaitęs evangeliją, paaiškino lietuviams, kad tuoj po sumai pabažnytinėje svetainėje atsibuos prakalbos, laikraštį bus Dr. Bielskis, atvažiuojantis iš Washington, D. C. Kunigas kalbėjo kokias dešimtis minučių aiškindamas prakalbų naudą ir Dr. Bielskio darbavimosi lietuvių tarpe.

Lietuviai, kurie suprato angliškai, su nusistebėjimu klausė kunigo aiškinimų ir vos sumai užsibaigus, tuoj visi susirinko svetainėn.

Mat, pas mus prakalbų beveik nėra buvę, o prieg tam neperdaugiausią ir laikraštį ateina, delto gi žmonės ne ką žinojo apie platesnės visuomenės judėjimą. Todel dabar skubiai rinkosi svetainėn, kad šitą iš kalbėtojo lūpų išgirsti.

Prasidėjo prakalbos. Svetainėje viskas nutilo, nebent mažas vaikutis prabudęs pertraukdavo tylą iš klausytojų pusės.

Gerb. Dr. Bielskis kalbėjo apie dvi valandas ir visi tarsi užžavėti klausė jo kalbos, nežinūrė, kad pilvas pietų reikalavo.

Nei vienas nesigailėjo į prakalbas atsilankęs, nes sužinojo netik apie Lietuvos padėjimą, kas yra daroma jos laisvės reikaluose, apie lietuvių judėjimą, bet ir apie viso pasaulio judėjimą, kad pasiluosnėti nuo autokratijos jungo.

Prakalbų pasekmės tokios — tuojau tapo sutvertas Tautos Fondo skyrius iš 40 narių!

Bet tai čia dar ne galas. Mūsų čia randasi keletą kartų po 40. Tad dabar suprastę savo tėvynės reikalus pasirūpinsim, kad nei vieno mūsų kolonijoje neliktų, kurs prie Tautos Fondo neprigulėtų.

E. E. A.

NEWARK, N. J.

Liepos 24 d. newarkiečiai išvydė iš Newarko ir apylinkių 600 kareivių pašauktų Dėdei Samui tarnauti i Camp Dix, N. J.

Jų tarpe buvo nemažai ir lietuvių. Kiek ikišiol iš Newarko kareivių lietuvių išvažiavo Dėdei Samui tarnauti, sunku yra pasakyti, nes truksta tikrų žinių.

Buvus 4 d. liepos apvaikšėjimui išrinkta komisija bandė sužinoti skaitlių.

Sulyg komisijos pranešimo, kiek jai pasisekė sužinoti, tai apie 315 lietuvių iš Newarko Dėdei Samui tarnauja. Bet kiti abejoja apie tos skaitlinės teisingumą.

Ištikinymės dienoj, liepos 4 atsiskakė dalyvauti parodavime šios socialistų pažabotos dr. Jos: Palangos Juzės dr. J. Laisvės dr. J. Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto, Lietuvos Dukterų, Senasis Klubas ir L. S. S. 11-ta kuopa.

Katalikai su tautiečiais dalyvavo išvieno. Išvien ir visas parodos bylas mokėjo. Kadangi Vyčiai ir Moterys parodoje prisirengė savomis lė-

šomis, tai iškaščių padaryta tik virš \$100.00.

Išvien mokėdami bylas, katalikai užmokėjo virš 100 dol., tautiečiai 10 dol. Nors gerai prisžiūrėjus galima pastebėti šokių-tokių skirtumą tarpe \$100 ir \$10, bet Lietuvos vėliava nupirkta bendrais pinigais už 75 dol., pasiliko abiejų, t. y. katalikų ir tautiečių nuosavybė.

Liepos 21, 22 ir 23 pas mus buvo gana karštas oras, kas daugeliui suteikė nemažai nuovargio ir susirgimo.

Saltakošės ir sodos kompanijos turėjo per tas dienas tiek užsakymų, kad negalėjo dadesėti išvežioti.

Nekurios Newarko didesnės saltakošės kompanijos per tas dienas išleido po 10.000 dol. saltakošės į dieną.

Kadangi Newarko randasi 4 didelės saltakošės dirbtuvės ir priskaičius dar keletą mažesnių, galima spėti, kad newarkiečiai su apylinkėmis per tas tris dienas suvalgė saltakošės už 100.000 dol.

Liepos 22 d. Pilnųjų Blaivininkų 3-čia kuopa laikė susirinkimą. Apart kitokių svarstymų ir nutarimų — į Pilnųjų Blaivininkų Seimą išrinko atstovų p. Tarasevičių ir nupirkto vieną šerą "Draugo" Bendrovės.

Blaivininkai blaiviai ir mintis turi.

Reporteris.

WILSON, PA.

Socialistų pirtis.

Nepersenai pas mus buvo prakalbos. Kalbėjo gerb. kun. Miliauskas. Jisai supažindino mus su Lietuvos reikalais, nušvietė mums daug dalykų, kurie ikišiol buvo neaiškūs, ir kuriuos išgamos socialistai dar labiau temdino.

Tiesa, žmogus laikraščius skaitydams daug gali sužinoti, bet nepalyginamai daugiau naudos iš prakalbų laikymo, suprantama, gerų prakalbų, nes jei dar kas neaiškiau, tuojau gali kalbėtojo paklausti, kad dar geriau nusiviestų neaiškias dalis. Tad mes ir saugojam, kaip tik koks katalikų kalbėtojas atsilanko į šią apylinkę, tuojau jį kviečiame pas save.

Nesenai atsilankius Dr. Bielskiui i Pittsburgo apylinkes, dėjome pastangas, kad ir pas mus atsilankytų.

Gerb. kalbėtojas kalbėjo apie tuos dalykus, kurie mums buvo mažai žinomi, kuriuos norėjom sužinoti, tarsi žinodamas, ko mes norim, tą ir suteikė.

Perstas Lietuvos reikalus nurodė ką daro vokiečiai ir socialistai, lietuviai socialistai Rusijoje ir Amerikoje, kad pakenkus Lietuvos laisvei. Kalbėtojas nurodė jų tikslą nušviesdamas jų darbus, padarytus ir dar dirbamus, ir ant kalbėtojo: "iš jų darbų pažinsime juos".

Mūsų cicilikučiams buvo gera pirtis, svetainėje raudonavo ir virti vėžiai, mat visuomet savas nedoras darbas baisiai atrodo, kuomet kas nors gi nušviečia.

Jie tankiai užmetinėdavo katalikams nebutus daiktus šmeiždami vyskupą Karevičių ir kitus veikėjus. Dabar gerb. kalbėtojas nušvietė netik vyskupo Karevičiaus klausimą, bet taipgi ir kun. Bartuškos, apie kurį mūsų socialistai, taip garsiai šukavo. Pasirodo, kad tai tik socialistų raud-

nais skarmalais aprašioti baidyklė, tai tik socialistų paklusnus pildymas kaizerio įsakymų ir daugiau niekas.

Nekurie protingesni pradėjo mąstyti ir, reikia tikėtis, netrukus liks gerais lietuviais. Bet yra ir tokių, kurie nenori teisybės matyti. Bet dabar jie bijo katalikų ir susitiktį, vaikščioja galvas nuleidę it butų šungrybių persivalge.

Raulas Vilsonavičius.

KENOSHA, WIS.

Pavyzdingos vestuvės.

Liepos 22 d. amžinuojų moterystės ryšių tapo surištas jaunikaitis M. Tubelis su p-nia M. Stulgaitiene. Vestuvės dalyvavo nemažai svečių. Visi gražiai linksminosi per visą dieną. Susėdus vakarieniauti, visi šnekučiavosi tarpe savęs, tik štai pasikelia iš užstalės p. K. Mikėnas ir prataria kelis žodžius i svečius primindamas tėvynę Lietuvą, jos vergus ir kaip šandie yra reikalingi pinigai del išgavimo laisvės. Prasė svečių, kad budami linksni, neužmirštų ir verkančių savo brolių. Pašauk dar p. Jusis taipgi apie tai kelis žodžius pratarė, sakydams, kad Lietuvai laisvės po karės yra užtikrinta, ir kad mūsų veikėjai delei to darbuojasi, tik mes darbininkai, sako jis, privalom visi prie to prisidėti, nes tai yra tikra mūsų priedermė. Svečiai rąkomis suplojo ir tam pritarė. Tuojau viena iš pamergių, p-lė K. Jutaitė, paėmė skrybėlę ir perėjo per svečius.

Aukojo sekantieji. Po 1 dol.: Jaunavedys M. Tubelis, V. Stulgis, A. Lemėsis, p-lė K. Jutaitė. Po 50c.: J. Klamka, E. Klamkienė, J. Stumbris, M. Nekrašas, D. Nekrašienė, K. Mikėnas, K. Melašis, P. Jusis, J. Dapšis, K. Norbutas. Smulkių aukų 50c. Viso \$9.50.

Labai gaila, kad ne visi svečiai atėjau tėvynės vergus ir badujančius brolius. Nekurie kratydami galvas atsisakė nuo ankųjimo sakydami "ant tokių tikslų nekados nedavim ir neduosiu". Negalima suprasti, ką tie žmoneliai jaučia taip sakydami. Jeigu jau nenori aukoti, tai nors nieko nesakyk, nes tokie žodžiai pasako, kad tu pats, broliu, tamsybėje miegi.

Ten buvęs.

AKRON, OHIO.

Liepos 20 d. "Rutos" Bendrovė laikė mažą susirinkimą šv. Stanislovo draugijos svetainėje. Tą dieną daug narių prisidėjo nusipirkti dės. "Rutos" Bendrovė labai atga, kaip nariais, taip ir turtu.

Liepos 20 d. šv. Petro Apaštalo parapija turėjo balių parapijos naudai. Pieno nuo baltalio auko \$67.35. Labai gražus buvo balius.

Liepos 21 d. pas p. Ig. Baltruoną buvo išleistuvės Antano Gaurio. P. Gaurys tapo pašauktas Dėdės Samo, kariuomenėn. Linksmai atsisveikino su visais savo draugais ir pažįstamais. Gauris buvo geras vaikas, neseniai bažnyčiai aukojo puikų žaislią arnotą ir visur kartu dirbo su lietuviais. Tikimės, kad ir geru kareiviu bus. Iš Akrono šį kartą 4 lietuviai išėjo kariuomenėn.

Darbininkų truksta, nors ir brangiai yra mokama. Darbininkai uždirba nemažiau kaip 4 dol. i 8 val., bet dauguma daro ir iki 6, 7 dol.

Maudis.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

PASIAUŠEJE,

(Šiaulių apskr.).

1918 m. žiemą vokiečių valdžia atidarė laudies mokyklą. Mokytojai buvo paskirti: vokiečių kalbos — Krasauskas ir lietuvių kalbos J. Lipštas. Pastarajam šimet apleidus Pasiaušę, jo vieton paskirta Iz. Kačkauskytė. Dėl nebuvimo avalinės ir drabužių daugumas vaikų žiemą laiku negali mokyklos pasiekti. Visgi iki 100 vaikų mokyklą lanko. Žmonės laukia ir tikisi gal dar bus įsteigta ir šventadieniais kokios nors pamokos suaugusiems jaunimui.

Grudelis.

TYTAVENAI,

Pats Tytavėnų miestelis dėl karės nukentėjo mažai. Liko sudeginta keletas trobesių. Bažnyčia gi nuo rusų granatų apdaužyta: tarp bokštų stogas nudažytas ir iš vidaus ties didžiosiomis durimis lubos išmuštos. Šventoriaus mūrai apgriauti ir laiptų (gradusų) ikoplytelė didžiai apardyta. Parapijoje visai sudeginti kaimai šie: Aukštiskiai, Užlieknis, Padeksnis, Švilpinė; sudegė: Mostiečiai, Tolučiai, Elmančiai, Raželiai, Pavingris, Kalviai ir Tytavėnų dvaras.

("L. Aidai") Tytavėniškis.

KALINAMU KAPITONAS IR STYRININKAS.

Atsakomybė už susidaužymą ekskursininko garlaivio Columbia upėje Illinois, tarpe Peoria ir Pekin, liepos 5 d., kuomet žuvo 92 žmogų, antmesta ant kapitono H. F. Mehl ir styrininko G. T. Williams.

Taip nusprendė upių inspektoriaus Reese W. Downs savo raporte i pramonės sekretorių. Pastarasis tą raportą patvirtino.

Raporte pažymėta, kad kapitonas Mehl nesuskaitė pasąžierių, katrie laive buvo; nepildė tinkamai savo pareigų kaip kapitonas ir styrininkas. Abudu bus nubaustu kalėjimu ir abudu neteks licencijų — vienas kapitono, kitas styrininko.

Raporto turinys yra sekantis:

Upę buvo apsiaučiusi migla. Praplaukus tiltą Peorijoje, garlaivis plaukė palengva ir nuolat varpų skambino. Kiek palaukus migla sutirštėjo ir nieko nebuvo matoma.

Kapitonas Mehl įsakė savo jurininkams mētyti šviesas upėje, kadangi buvo tamsu. Bėmėntant šviesas staiga pastebėta, kad garlaivis atsidūręs tik už šimto pėdų nuo krašto. Sulig kaikiurių pasąžierių tvirtinimo, garlaivis buvo pasuktas i kraštą, kur riogsojo didelis senas medis.

Kapitonas įsakė styrininkui sulaukyti laivo plaukimą. Styrininkas tai išpildė ir laivas palengva slinko pakraščiu. Pagaliau garlaivis pilnai sulaukėtas ir mėginta atsitolti nuo krašto.

Kapitonas Mehl nuėjo ant pirmutiniojo denio su įsakymais mašinistui. Bet pamatė, kad tasai denis buvo pilnas vandens. Tada tuojau liepė visiems pasąžieriams kuoveikliais eiti ant viršutinių denių.

Garlaivis vanduo tečiau sunkėsi ir tasai palengva skendo. Staiga pasigirdo baisus trenksmas. Kaminai emė

"DRAUGO" AGENTAI CHICAGOJ.

ILLINOIS VALSTIJOS.

Rev. A. Baltutis, 265 E. 14th St., Chicago Heights, Ill.
J. N. Žickas, 539 Collinsville Ave., East St. Louis, Ill.
A. Dargužis, 127 Davis Ave., Rockdale — Joliet, Ill.
Ant. Gelautis, 210 E. 6th St., Spring Valley, Ill.
Pr. Bujanauskas, 1112 — 10th St., Waukegan, Ill.
Joseph Matulenas, 1408 So. Lincoln Ave., Waukegan, Ill.
George Karp, Westville, Ill.
Juozas Rimkus, Westville, Ill.

CONNECTICUT VALSTIJOS.

A. J. Pateckis, 234 Park St., Hartford, Conn.
Darb. Sąjungos 5 kp., 11 S. Leonard St., Waterbury, Conn.
J. P. Wasilauskas, 820 Bank St., Waterbury, Conn.
P. Zenkauskas, 20 James St., Waterbury, Conn.

MASSACHUSETTS.

The Lithuanian Store, Athol, Mass.
M. Abraščinskas, 187 Ames St., Brockton, Mass.
Rev. Pr. Virmauskis, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.
V. Kanceleris, 18 Hanover St., Westfield, Mass.
M. Paltaušaitis, 15 Milbury St., Worcester, Mass.

MARYLAND.

F. Filipovich, 437 So. Faea St., Baltimore, Md.
A. Ramoška, 514 W. Saratoga St., Baltimore, Md.

MINNESOTA.

Wm. Engleson, C-o World News, Minneapolis, Minn.

NEBRASKA.

A. Zapis, 5418 So. 32nd St., SO. OMAHA, NEBR.

NEW HAMPSHIRE.

W. M. Zaremba, 144 Manchester St., Manchester, N. H.

NEW JERSEY.

John Daukys, 90 Warwick St., Newark, N. J.
Petrus Luksis, 314 Walnut St., Newark, N. J.
Petrus Pranis, 166 New York Ave., Newark, N. J.
Barb. Vaskevičiūtė, 71 Warwick St., Newark, N. J.

NEW YORK.

Daiduck ir Karpaitis, 127 E. Main St., Amsterdam, N. Y.
J. Mikėnas, 235 E. Main St., Amsterdam, N. Y.
A. Drabėsis, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.
J. Pasielowski, 87 Grand St., Brooklyn, N. Y.
A. Struminski, 184 Grand St., Brooklyn, N. Y.

OHIO.

Geo. Lekavicz, 8406 Pulaski Ave., Cleveland, Ohio.
P. Sukis, 2004 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

PENNSYLVANIA.

Stanley Mazeltis, P. O. Box 360, Bentlyville, Pa.
Kazys Lekavicz, 615 Cypress Alley, Donora, Pa.
J. A. Stanėvičius, 500 Main St., Edwarsville, Pa.
M. Valksnoras, 582 Ammon St., Homestead, Pa.
Liet. Kat. Spaudos Dr. stė, 600 W. Pine St., Mahanoy City, Pa.
Iz. Gužinas, 221 N. 3rd St., Philadelphia, Pa.
A. Palauškas, 141 Moore St., Philadelphia, Pa.
Jonas Povodis, 460 N. 9th St., Philadelphia, Pa.

grūti, balkiai traskėti, tarpe keliaminkų pakilo, pasiauba ir nelaimė buvo neišvengtina. Federaliai investigatoriai pažymi, kad garlaivis, užuot plaukti upės viduriu, plaukė ištrižai (nuo kampo lig kam-po); kad kapitonas neatkreipė dėmesio i miglos pavojingumą, bet liepė tik skambinti.

VISIEMS GERB. KUNIGAMS IR AMERIKOS LIETUVIAMS KATALIKAMS PRANEŠAME,

kad

Katik išėjo iš spaudos labai reikalinga ir naudinga knyga.

Plati Šventa Istorija:

Seno ir Naujo Istatymo.

RYMO KATALIKŲ MOKSLO VADOVELIS.

Sutaisė

MAG. SO. THEOL. KUN. D. BONČKOVSKIS.

Lietuviškai vertė

Dalį I, Kun. Vl. Miromas,
Dalį II, Kun. K. Kazlauskas.

Išleista lėšomis
Draugas Pub. Co.

Kaina apdarytos \$1.00

Perkantiems daugiau ir mokykloms nuolaida.

DRAUGAS PUB. CO.,

1800 West 46th Street, Chicago, Illinois.

L. R. K. LABDR. SĄ-GOS CENTRO VALDYBA.

Dvas. vadovas kun. Mykolas Krušas, 3230 Auburn ave., Chicago, Ill.

Pirm. Antanas Nausėda, 1658 Wabansia ave., Chicago, Ill.

Vice-pirm. Pranas Veryga, 4539 So. Marshfield ave., Chicago, Ill.

Nut. rašt. Julijonas Šliogeris, 1424 So. 50th Ct., Cicero, Ill.
Fin. rašt. Aleks. Dargis, 726 W. 18th st., Chicago, Ill.

Iždin. kun. Antanas Stanikynas, 2634 W. 67th St., Chicago, Ill.

DIREKTORIAI:

Visi Chicagoje.

Frank Veryga, 4539 So. Marshfield ave.

Jonas Petraitis, 4549 So. Talman ave.

Povilas Mažeika, 3315 Auburn ave.

Kun. Mykolas Krušas, 3230 Auburn ave.,

Juozapas J. Elias, 4600 So. Wood st.

Kun. Antanas Stanikynas, 2634 W. 67th st.

Kun. F. B. Serafinas, 2327 W. 23rd Pl.

Kun. Alex. Skrynka, 4557 So. Wood st.,

And. Bruožis, 653 W. 18th st.

Boleslavas Sekleckis, 3427 Auburn ave.,

Pr. Statkus, 332 N. 13th St., Philadelphia, Pa.

Rev. I. Zimblys, 324 Wharton St., Philadelphia, Pa.

J. A. Katkus, 2204 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

Jonas Pakevicius, 2104 Morrison Alley S. S., Pittsburgh, Pa.

Rev. J. Kurnas, 116 Theodore St., Scranton, Pa.

T. P. Krizianauskas, 38 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

Milton Clewell, Public Square, Wilkes Barre, Pa.

J. Radavičia, 1425 Huron Ave., Sheboygan, Wis.

PIRKITE

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

VYRIŠKŲ DRAPANŲ BARGENAS:

Nauji patinai, daryti ant užrašymo siūlai ir overkotai, vertės nuo \$10 iki \$50, dabar parduoda po \$15 ir \$25. Nauji daryti gatavi nuo \$15 iki \$25 siūlai ir overkotai, nuo \$7.50 iki \$18 dolerių. Pilnas pasirinkimas kelių pamušalų overkotų. Visi mažai vertoti siūlai ir overkotai vertės nuo \$25 iki \$35. Dabar \$5 ir angšliai. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaikų siūlai nuo \$3.00 iki \$7.50. Valios ir Kupėdai.

ATBARA KASDIENĖ

Washington ir vakarais.

S. GORDON,

1415 E. Halsted St., Chicago, Ill.

NUSIPIRK MOSTIES

Tai BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatium Co. Prieš einant gult ištepk veidą mosties per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčių baltu. Toji mostis išima plėmus raudonas, juodus ar be blakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir \$1.00. Pinigus galite siųsti ir štepmomis.

J. RIMKUS,

P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

Amerikos Lietuv. Mokykla

Mokinama: angliškios ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typografijos, pirktinų, rašymo, Pr. Vaisl. Istorijos, astronomijos, geografijos, politinės ekonomijos, pilietinės, dailinės rašytės.

Mokymo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30 2305 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. M. Stupnicki

3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Valandos: — 8 iki 11 ryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėlionis nuo 5 iki 8 vak. vakare.
Telefonas Yards 5032

Tel. Cicero 252.

Dr. S. NAIKELIS

LIETUVIS GYDYTOJAS
IR CHIRURGAS
4847 W. 14th St., Cicero, Ill.
VALANDOS: nuo 9 iki 12 ryto, nuo 3 iki 5 po pietų, nuo 7 iki 9 vak. Nedėlionis: nuo 9—12.

PIRK

CHICAGOJE.

**VISOSE DIRBTUVĖSE RE-
KRUTUOS DARBININKUS.**

Tie darbininkai yra reika-
lingi prie karės darbų.

Chicagoje bus darbininkų rekrutavimas. Pradėjus ryt-
diena, rugpjūčio 1 d., vyriausybė pareikalaus kuoveikias
pristatyti 10 tukstančių darbi-
ninkų iš tų visų dirbtuvių, ku-
rios išdirba karai nereikalingus
daiktus. Tie visi surekrutu-
tuoti darbininkai bus pristat-
yti prie karės medžiagos iš-
dirbimo. Bus imami tinkami-
ausi ir apsipažinę su viso-
kais darbais darbininkai.

Darbininkų rekrutavimu
dirbtuvėse užsiims, taip va-
dinamas, darbininkų komite-
tas, kuriam savo reprezentan-
tus turės federalė valdžia,
fabrikantai ir darbininkai.

Sitas komitetas spres, kiek
katra dirbtuvė turi pristatyti
valdžiai darbininkų. Kiekvie-
nam fabrikantui, be to, bus
pranešta, kokį skaitlių savo
darbininkų turi pristatyti.

Tai bus pirmas žingsnis
gauti užtektiną skaitlių dar-
bininkų, šandie labai reikalin-
gi gaminti karės medžiagą.
Darbininkų rekrutaciją su-
plenavo šalies darbo departa-
mentas. Tie pleni kaskartas
vis plačiau bus išvystomi.

Trumpoj ateityj pati fede-
ralė valdžia užsiims darbinin-
kų pristatinėjimu į karės
medžiagos dirbtuves.

Per sekančios dvyliką mė-
nesių, sako John B. Densmore,
generalis darbo direktorius
Suv. Valstijoje, bus reikalin-
ga nuo 3 iki 4 milijonų dar-
bininkų prie darbo karės me-
džiagos dirbtuvėse, neskait-
tant tų, kurie jau dabar dir-
ba tose dirbtuvėse.

Dirbtuvės, kurios gamina
nereikalingą karai medžiagą,
turi iš kalno žinoti, kad per
metus neteks tiek darbininkų.
Rytoj jau bus žinoma, kiek
Illinois valstija turi pristatyti
darbininkų į karės dirbtuves.
Iš kiekvienos valstijos bus pa-
reikalauta darbininkų. Darbi-
ninkų paskirstymas pareis iš
Washingtono.

Po rugpjūčio 1 d. kiekvie-
na karės medžiagą gaminanti
dirbtuvė ir turinti daugiau
100 darbininkų, turės but val-
džios kontrolėje. Sau darbi-
ninkų iš kitur negalės gauti,
kaip tik per valdiškąjį darbo
biurą.

Be kitko yra projekte ir tas,
kad karės medžiagos dirbtu-
vėse darbininkams užmokės-
čius reguliuos ne darbdaviai,
bet pati valdžia. Valdžia nus-
kirs darbininkams užmokėsni
tokią, kad jie be jokios bai-
mės galėtų pragyventi su sa-
vo šeimynomis.

CHICAGIEČIAI KAREIVIAI ZUVĘ IR SUŽEISTI PRANCUZIJOJE.

Žuvę mušiuose marininkai:
korpor. William Otto ir Ch.
H. Kellum.

Armijos: Žuvo virėjas Ar-
thur B. Olstrom.

Pavojingai sužeisti: Robert
J. Bangert, Chester A. Amb-
ler, John A. Cross, Mark N.
Frostle.

Illinois valstijos maisto ad-
ministratoriaus pagelbininku
nuskirta Robert Stevenson,
Jr.

Policijai paieško vyro ir mo-
teries, kurie raudonu anadien tran-
kėsi raudonu automobiliu po
miestą ir apvogė kelis namus.

PAKELE UŽ GAZĄ KAINA.

Illinois valstijos taip vadi-
namoji viešosios gerovės ko-
misija staiga paskelbė, kad
pakelianti kainą už gazą, ko
senai labai norėjo gazo kom-
panija Peoples Gas Light &
Coke Company. Kaina pakel-
ta net 27 nuoš. Seniau už
tukstantį kubiškų gazo metrų
žmonėms reikdavo mokėti 60c.,
gi nuo dabar net 88 centai.

Dabar bus svarbu nugirsti,
ką gi į tai pasakys miesto val-
dyba.

ALLINSON NUBAUSTAS KALĖJIMU.

Brent Dow Allinson, žino-
mas jaunas chicagietis paci-
fistas, kurs atsiskė kareivian-
ti, karės teismo nubaustas 15-
kai metų kalėjimu.

Allinson buvo laikomas ka-
rės stovykloje Grant. Tenai
įvyko ir karės teismas. Po šio
išgabendis į Leavenworth,
kur turės atbūti bausmę.

Karės teismas jį nubaudė
kalėjimu ligi gyvos galvos už
nenorėjimą kareivianti. Te-
ciau Washington bausmė su-
mažinta ligi 15 metų.

Allinson pažymėjo, kad jis
neteisingai nubaustas, nes,
girdi, niekas jokio žmogaus
prieš jo norą negalys priversti
kareivianti.

Už savo nepaprastą atkak-
lumą Allinson visą savo jau-
nybę turės praleisti kalėji-
me.

TAIPGI MOTINA!

Po numeriu 8311 Sangamon
gat. policija iš basmento iš-
traukė 5 metų amžiaus mer-
gelę Mary Kendall, Annos Ken-
dall dukterį.

Motina tą savo mergelę per
kelias savaites paeiliui laikė
basmente, kankino ir plakė.
Išpradžių gerieji kaimynai
duodavo mergelei šio-to pa-
valgyti; paduodavo per lan-
gelį.

Bet kuomet tasai šelpimas
nusiūdėjo, apie tai pranešė
policijai.

Mergelė buvo išbadėjusi,
apdriskusi, vos tik laikėsi ant
kojų. Policija ieško motinos.
Nes toji kaip tik surodė, kad
jau už tai gali but karšta, ne-
žinia kur išdumė.

KERENSKIS JAU ESĄS AMERIKOJE.

Chicagoje gauta žinių, kad
iš Europos Amerikon atkelia-
ves Kerenskis, žinomas soci-
jalistinės Rusijos buvęs pre-
mjeras, kurį bolševikai savo
sukilimu nuvertė.

Neseniai laikraščiuose buvo
pranešta, kad Kerenskis esąs
Prancuzijoje, ir kad atmainės
jis ten kelionę į Ameriką.

Ties East 83 gat. ir ežeru
Illinois Steel įstaigose nuo
vieno namo stogo nukrito ir
žuvo ant vietos darbininkas
John Pawlak.

L. Vyčių 13tos kuopos domai.

Esate kviečiami atsilankyti,
sėdėdos vakare 7:30 val. į susirin-
kimą, nes turime labai svarbų
reikalą. Gavome laišką iš 4tos
kuopos, ir esame užkviešti, idant
dalyvaudumėm ant jų vakaro, o
vakaras įvyks tą patį vakarą, t.
y. seredoj, liepos 31, 1918 m.
Turime visi apsvarstyti ir trauk-
ti į jų rengiamą vakarą. Marš
visi į Davis Square parką, o iš-
ten į Dievo Apveizdos parapijos
svetainę.

J. Parkauskis pirm.

ADMINISTRACIJOS ATSAKYMAI.

Juzefa Nutovt, 4600 Gross Ave. —
Ačiu širdingiausia sesute už priėsi-
sus \$50.00 "Draugo" B-vės šerų.
Certifikatą šandie įduodame jūsų
konstato komiteto pirmininkui.

Joanna Štandvilienė, 4525 So. Pau-
lina St., M. Dajonitė, 4306 S. Wood
St., Jozas Kardelis, 4456 S. Honore
Str., p-lė Marijona Brenzaitė, Mote-
rijų Sąjungos 21 kp. pirm., M. Sei-
kaitė ir B. Tiskus. — Visi nuo Town
of Lake. Po \$10.00 šerų gavome.
Ačiu labai. Valio šv. Kryžiaus par-
musų remėjai. Malonėkite atsilim-
ti certifikatus pas K-to pirmininką.

Simas Butkus, Vladislavas Kava-
Hauskas, Motiejus Mažeika ir Au-
ros Vartų Draugystė. — Visi nuo
North Side. — 25 d. šio mėnesio ga-
vome po vieno šerų iš kiekvieno iš
Jūsų. Neišpaakytai džiaugiamės ir
dekuojame Jums visiems. Šerų
certifikatus išsiunčiame kun. F. Ku-
dirkai. Malonėkite atsilimti.

Alena Stulginskaitė, 1530 So. 50
Ave., Cicero, Ill. — Ačiu labai gra-
žiai sesute už du palmtus šerų.
Šandie išsiunčiame ir certifikatą.

Apolinaras Nipervičius, Baltimore,
Md. — Laikraštį Tamstai pradėjome
siuntinėti. Kaina jo: metams \$5.00,
mėnesiui 50c.

P. Dedinas, Kohler, Wis. — Ačiu
už \$2.00. Siuntinėsiu laikraštį per
5 mėnesius.

J. Bertulis, Livingston, Ill., M.
Bichusas, New York, N. Y., J. Gi-
lunas, Fricland, Pa., J. Meškauskas,
Indiana Harbor, Ind., M. Jakimonis,
Ernest, Pa., J. Kazakevičius, Wilkes
Barre, Pa., P. Doms, Lefford, Ill.,
A. Milasas, La Salle, Ill. ir A. Bu-
vid, Sheboygan, Wis. — Nuo visų po
\$5.00 už "Draugo" prenumeratą ga-
vome. Ačiu labai. Apsimokate už
visus metus.

J. Štokalis, Rochester, N. Y. ir
Pr. Raubenis, 4634 Wentworth Ave.
— Metinės prenumeratas per Jusų
agentus gavome. Ačiu labai.

J. Stusis, Greenfield, Mass. ir G.
Pikauskas, Newark, N. J. — Po
\$10.00 prenumeratą gavome. Apsi-
mokate už pusę metų. Ačiu labai.

P. Lelka, Waco, Texas ir J. Wals-
kis, Houston, Texas. — Gavome po
\$2.50 už "Draugą". Ačiu. Siuntinė-
siu per 5 mėnesius.

S. Valackis, 4617 So. Rockwell St.
— Ačiu už \$2.00. Apsimokėję esate
iki 29 Lapkričio šių metų.

A. Civas, Garden, Mass. — \$1.00
gavome. Siuntinėsiu "Draugą" iki
23 d. Rugpjūčio.

T. Galisauksis, Racine, Wis. —
Laišką gavome. Prašymą išpildysi-
me.

M. Mastulytė, Racine, Wis. ir P.
Daknis, Harvey, Ill. — Gavome už
"Draugą" po \$5.00. Ačiu labai.
Podraugiai ir adresuose pėsmalnomė.

Jonas Karosas, b. "Darbininko"
redaktorius. — Laišką iš camp'ų
gavome. "Draugą" siuntinėsiu. La-
bų dieny į geriausios kloties atun-
čia visas "Draugo" štabas.

IS CHICAGOS IR APIE- LINKĖS KOLONIJŲ.

IS CICERO, ILL.

Viena šitos kolonijos veike-
ja, p-lė O. Nausiedaitė išskėlė
pokilį paminėjimui savo var-
duvių sukaktuvių. Dangelis
iš žymesnių kolonijos veikėjų
buvo pakviesta. Visi gražiai
pasilinksmino. Viskas atsi-
buvo jos name, liepos 25d. va-
kare.

L. Vyčių 14 kp. žada koki
nors naują ir netikėtą pro-
gramą įvesti kiekviename su-
sirinkime. Tiktaiti atsilankin-
siejį į susirinkimus galės apie
tai žinoti, pamatyti. Taigi,
dabar netingėkite lankyties į
susirinkimus, o valdyba lai
neužmiršta išpildyti savo pri-
žadų.

Liet. Vyčių 14 kuopa auga
narių skaitliumi ir stiprėja
dvasia. Laikė susirinkimo lai-
kyto liepos 24 d. kuopon įstojo
p-lės Adolfiną ir Bronislavą
Mikutaitės ir p. Kasparas Jo-
nelis.

Veikime kuopa tikrai pasi-
žymi, visokius reikalus svars-
to. Tartasi apie apskričio iš-
važiavimą, apie seimą. P-nas
Jonas Varanius per kuopą pa-
rapijai paaukojo \$5.00. Kiek
tapo paimta knygelinį parda-
vinėjimui tikietų del naudos
parapijos. Parapijos bazare
kuopa žada kuosmarkaliais
pasidaruoti. Ant galo per-
skaitytas buvo laiškas su lin-
kėjimais nuo nario Jono Na-

roko, kuris tarnauja Dėdei
Sarnui.

Nemažas burelis šitoje ko-
lonijoje yra susipratusių dar-
bininkų ir darbininkių. Jie
beveik visi yra susispietę vie-
natinėje, 49 Lietuvių Darbi-
ninkų Sąjungos kuopoje. Ir
visi, galima sakyti, veikia.

Laikydami savo nepaprastą
susirinkimą pamedėjų, liepos
22 d. vakare ką ten nesvars-
tė. Susirinkimas buvo pilnas
gyvumo. Pirmiausiai svarstė
apie seimą. Išnėšė rezolucij-
as, kad būtų naudinga jei
organas "Darbininkas" virstų
dienraščiu; rasta reikalin-
gu, kad būtų įsteigtas geleži-
nis darbininkų fondas delei
nekurių syarbių Lietuvos rei-
kalų. Žinoma tinkamiaus būtu,
jei kuris kuopos delegatas i-
neštų šituos inėsimus seimui
žodžiais, negu kad siųsti raštu.

Buvo dėjimas pinigų delega-
to kelionės lėšų padėgimui
Per praeitą susirinkimą ne-
mažokai sumetė. Tą patį pa-
darė per šį susirinkimą. Su-
klojo bumaškas ant stalo šie:

Jonas Kaikaris \$5.00, kun.
F. Kemėšis \$2.00. Po 1 dol.:
M. Karkauskas, B. Lenortavi-
čius, O. Nausiedaitė, Pl. Am-
brozaitė, J. Paterabas, P.
Zdankus. Viso \$13.00. Pe-
reitame susirinkime suaukoto
\$22.00. Išviso \$35.00.

Viena kuopa vistiek nei-
stengs siųsti delegato. To-
del reiktų susidėti su apskri-
čio knopomis, kurios vienos
negalės siųsti. Dabar lai ki-
tos Są-gos kuopos pasirodo
su tiek kapitalo. Tuomet ap-
skričio kuopos susidėjusios
galės kelis delegatus išsiųsti.
Dabar tiktaiti dirbkite išsijuo-
sę ir stengkitės viena kitą
pralenkiti, bet ciceriečius, ne-
tikiau, kad by kūrį kuopa pra-
lenktų. Jeigu ciceriečius ir
pralenkty, tai jie nepyktų, už-
tai, ale dar džiaugtus, kad gy-
vena susiedijoję tokių veiklių
kuopų. Bet aš visgi sakan,
kad netikiu, kad kas cicerie-
čius pralenkty.

Ant galo svarstyta apie
Darbininkų Užėgą, kuri ran-
dasi po num. 1447 So. 50th
Av. Nutarė įvesti nekuriuos
pagerinimus. Julius Čeputis
sutiko buti jos vedėju. Šiuo-
mi susirinkimas tapo uždary-
tas.

Beje, dar elektrikiniam fenui
Darb. Užėgoje įtaisyti auko-
jo: kun. H. J. Vaičiūnas \$1.00,
Jonas Kaikaris \$1.00, Pl. Am-
brozaitė \$1.00. Dar kiek ir
smulkių tapo sumesta. Vi-
siems aukotojams ačiu.

Pr.

Reikalinga mergina ar moteris
del apsigyvenimo prie familijos, ku-
ri parėjus iš darbo vakarais ir šven-
tadieniais norėtų pagelbėti prie ru-
šos ir valkūšus. Kartais padaboty
uš pragyvenimą.
Atsišaukite ant antrašo:
3317 W. 65th Place, Chicago, Ill.

Paleiskau savo pusbroliu Motiejus
Viterio, paima iš Kanno gub. Ra-
seinių apskrčio, žvingių parapijos,
Lapkasių sodžiaus. Pastaruoju lai-
ku gyvena Pittsburghe, Pa. Jis
pats ar kiti malonėkite pranešti šiuo
antrašu:
Ona Trakšlaitė,
4635 S. Marshfield Ave., Chicago, Ill.

Reikalingas barberis, kuris norėtų
dirbti vakarais arba visada. Mel-
džiū atsišaukti tuojau.
4500 So. Marshfield Ave.
Telefonas Yards 4255

PIGIAI PARSIDUODA

automobilius 3 pasažierių, ge-
roj tvarkoj, gvarantnotas. Sa-
vininkas važiuoja į kariuome-
nę, vertas \$1,085.00, parduo-
du už \$475.00. Kreipkitės po
adresu: J. J. B., 2511 W. 45th
Pl., Chicago, Ill.

RUMATIZMAS užpuola žmogų

kuris yra lauke.
Skandulai sustyrima jo muskulity
ir atima jo energija.
Iš pirmo užpuolimo gank Sloan's
Liniment lengvas vartojimui, jis
išgeria į kum be jokio trilmio ir
palengvina kaudėjimus.

Po ilgą važinėjimui šaltam arba
lietingam ore patepę Sloan's Lin-
imentu skandamas randas ir sus-
tyrusias muskulas.
Del skaudamų stengų, neuralgijas,
ir kitų ligų!

**Sloan's
Liniment**
KILLS PAIN.

Sergėkite savo Akis

Smetanas gerai pritaikinti akiniai
bus palengvinimui del Jusų akių.
Kuomet tu kenti nuo galvos skau-
dėjimo, kuomet raldės lilelės į kru-
vą, kuomet skaitai ar siuvi ar ra-
šai, tai tuomet yra ženklas, kad
reikia Jums akinų. Mano 15 me-
tų patirtimas priduos Jums geria-
sle patarimą už prieinamą kai-
ną, net taip žemai net iki \$3.00
Egzaminas suteikiamas dykal.

JOHN SMETANA
Akių Specialistas
1801 S. Ashland A., Chicago

Kampas 18-tos gatvės
2-ctos lubos virš Plati's aptiekos.
Kambaris 14, 16, 17 ir 18
Tėmykite į mano paršę.
Valandos: nuo 9 val. šlyty iki 5 val.
vakare. Nedėlioj nuo 8 val.
ryto iki 12 valandų dieng.

FARMOS.

Aš turiu farmas ant pardavimo ir
mainymo geriausioj dalyj Wisconsin-
sino — žemė derlinga. Kaina
\$1000.00 ir augščiau. Turime farmų
su būdinkais, šuliniais, ir be. Ark-
liai, karvės, vežlinas ir tt. Viskas
parduodama ant lengvų išmokėčių.
Pirkusiems farmas kelionės lėšas
atmokame.

Norint daugiau informacijų, kreip-
kitės pas mane.

S. SPRUGIS,
2209 W. 23 Place,
Chicago, Ill.

Telefonas Canal 1924

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda labai pigiai 4 kamb-
rių namelis su gazu ir maudyne, sy-
kiu su vienu arba dviem lotais ir
vištoms jardu.
6828 So. Oakley Ave.

BARGENAS.

Parsiduoda "Chalmers Master
Six" 7 sėdynių didelis Touring au-
tomobilus. Naujai numallavotas.
Rataplaukis A 1, geram padėjime.
Didelis bargenas, atsišaukite,
1548 W. 46th Str.,
Telefonas Yards 7126

ANT PARDAVIMO

Namas ir lotas ant 4 lubų, randos
neša \$40. 1 mėnes. Viskas gerame
padėjime. Kaina \$3600. Iškalno
\$1000, kitus galima mokėti po biski
ant lengvų išmokėčių. Ateikite ir
pamtykite.

W. P. Durack,
1932 So. Union Ave., Chicago, Ill.
2-ros lubos iš priešaukie.

Vežimas su Viršuum

Parsiduoda labai pigiai pas K.
Kaplan and Sons, Leathier ir Finding
Krautuvė, 4688 So. Ashland Ave.

Pirkite sau skuras, čoverkyus ir
kitus reikalingus dalykus čovery-
kams nuo mūsų.

Stocks ir Bonds Perkami ir Pardu-
dami veiklus darbas. Andrews & Co.
108 So. La Salle St., uždėta 1900 m.

BEETHOVENO Muzikos Konservatorija

Yra tai vienintelė Lietuviška muzikos mokykla švenytose Val-
stijose, kurioje mokinama skambinti pianu, mandolina, gitara, smai-
knuti, vargonininkavimu, dainuoti ir groti ant pūciausių instrumen-
tų, teoriję, harmoniją ir muzikos istoriją.
Geriausias laikas mokintis muzikos, tai jaunose dienose. Tėvai
nepamirškite vaikeliams duoti progą. Už maža užmokėsi, turėsite
didelę naudą. Užsirašykite tuoj. — Kainos mūsų prieinamos. Del
pietėnų šinių ateikite ypatingai arba rašykite:

A. S. POCIUS

3259 S. Halsted St. Tel. Canal 2122

Ant Čiu Luby

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ ERNEST WEINER Dry Goods

1800 W. 47th Gatvė, Kampas Wood gatvės

Mes duodame dvigubas štempas
Ketvergais ir Subatomis.

Dideliame pasirinkime gaunami,
visokie materijolai, Vaikams dra-
bužiai, šlehes ir Jekutės.

ALEX. MASALSKIS

GRABORIUS

Lietuvis gra-
borius. Atlie-
tu visokias
laidotuves ko-
pigiausiai. Tu-
riu savo kara-
bonus ir auto-
mobilius.

Talpi dides
nė dalį grabų
patje dirbame

3307 Auburn Ave.,
Telephone Drover 4132.

A. A. SLAKIS,

Lietuvis Advokatas

LAWYER

Ofisas mieste:
13-ty lubų — Kambaris 1303
Association Bldg.
19 So. LaSalle St.
Chicago, Ill.

Telefonas Randolph 2898

Utarinko ir Pėnydijos vaka-
rais nuo 7 iki 9 val.
3265 So. Halsted Str. 4.

Tel. Yards 6494

NORINTIEJŲ PAGERINT SAVO BUVI

ISEINANT IS SUNKIAI DIR-
BANCIOS KLESOS. Savo luo-
sose valandose galite ismokti:
Kirpti, siuti ir prasyti ant gerų
mašinu.

KURSAS \$15, \$25, \$35 ir \$50.
ant lengvų išmokėčių. Ateikite
šandien 1 mūsų mokyklą ir per-
sitikrinkite.

Kambaris 416-417 Prieš City Hall
MASTER TRADES SCHOOL
113 N. La Salle St.

Telefonas: McKinley 5764

Dr. A. K. RUTKAUSKAS

GYDO VISOKIAS LIGAS
2457 South Western Boulevard
Kampas W. 25-tos Gatvės.

Telefonas: PULLMAN 343

Dr. D. J. BAGOČIUS

LIETUVIS GYDYTOJAS
IR CHIRURGAS
10781 SO. MICHIGAN AVE.
ROSELAND, ILLINOIS